

Janke Wikholms Krönika

November 2012

Har du gjort gravstensprovet?

Min gode vän, lärare och "mentor" Lennart Levi brukar ibland prata om "Gravstensprovet". Det ska inte tolkas bokstavligt utan mer som en metafor om vikten och klokheden av att ibland fundera på vad man vill göra med sitt liv. Kanske passar det att prata om Gravstensprovet just denna vecka, när de flesta svenskar besöker och tänder ljus på kyrkogården? Det är en bra och vacker tradition och mina barnbarn brukar både vilja vara med och påverkas av stämningen. Kombinationen av höstmörker, tända ljuslyktor och samtalet om de avlidna väcker uppenbarligen fantasi och tankar hos de små.

De äldre gravstenarna innehåller ofta lite mer än bara namn och årtal. Det finns text som: "Här vilar nämndeman Blom med fru" eller "Hemmansägare Johanssons familjegrav". Man kan ana att texten är formulerad med eftertanke. Man vill bli ihågkommen för bra saker. Jag har på en "modern" sten dock aldrig läst om "Skyddsombudet Pettersson" eller "Bostadsrättsinnehavare Svensson".

Den 24 oktober fyllde det svenska skyddsombudet 100 år. Jag skrev om detta i förra krönikan. Många företag uppger att man har svårt att rekrytera skyddsombud. Det vore bra om vi kunde uppgradera arbetsmiljöarbetet i allmänhet och skyddsombudet i synnerhet. Den svenska modellen och arbetsmiljölagen bygger på det man i fina sammanhang brukar kalla redundans, dvs dubbla säkerhetssystem. Cheferna ska som arbetsgivare "vidta alla åtgärder" för att skapa den goda arbetsmiljön. Lika viktig är skyddsombudens uppgift att "vaka" över att cheferna gör sitt jobb. Om intresset för att ställa upp som skyddsombud minskar ytterligare, fungerar inte säkerhetssystemet!

Samma vecka som skyddsombudet fyllde 100 år genomfördes den Europeiska arbetsmiljöveckan. Den avslutades traditionsenligt med arbetsmiljöriksdagen på Nalen i Stockholm. Enligt en person som deltog var det flera bra föredrag. Däremot läser jag på Arbetsmiljöverkets utomordentliga hemsida att de 1650 inspektioner man gjorde under veckan gav ett nedslående resultat. Drygt hälften av de inspekterade arbetsplatserna saknade rutin för att fånga upp och lära sig av tillbud. Inom vissa branscher var resultatet ännu sämre!

Det här året kunde jag inte själv delta på riksdagen eftersom jag genomförde en arbetsmiljökurs för chefer. Sällan eller aldrig har jag fått så bra respons av deltagarna. Företagsledningen med verkställande direktör och ekonomichef slöt mangrant upp på kursen och deltog aktivt i diskussionerna. När ledningen går i spetsen brukar det ge resultat. Överhuvudtaget märker jag inte, ännu i alla fall, någon lågkonjunktur avseende arbetsmiljöutbildningarna.

Så vad kokar detta ihop till? Vi behöver förbättra arbetsmiljöarbetet och för detta krävs engagerade chefer och skyddsombud. Sådana finns på många företag men definitivt inte på alla. Att arbetsplatsolyckorna inte påtagligt minskar och att många upplever stress i sitt arbete beror på att många svenska företag försummar sitt arbetsmiljöarbete. I veckan utsågs "Årets skyddsombud" och det är ett bra sätt att uppmärksamma denna viktiga roll. Men det räcker inte att uppmärksamma skyddsombudet en dag under ett helt år. Vill vi bli bättre måste arbetsmiljöarbetet prioriteras varje dag. Då kanske vi på framtida gravstenar kan få läsa om "Skyddsombudet Svensson" eller "Arbetsmiljöingenjören Nilsson"!

Arbetsmiljöhälsningar!

Janke Wikholm

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM